

Utrikesdepartementet
103 33 Stockholm**Yttrande över Europeiska kommissionens förslag till modernisering av EU:s inre marknad (Kommissionens meddelande 13977/10: På väg mot en inre marknadsakt)**

Rikssarkivet har tagit del av Europeiska kommissionens förslag (meddelande) om den inre marknaden: ”På väg mot en inre marknadsakt – att skapa en verkligt konkurrenskraftig social marknadsekonomi”. Rikssarkivet bedömer att ett av förslagen, nr 22 i meddelandet, gränsar till Rikssarkivets ansvarsområde. Rikssarkivet begränsar därför sitt yttrande till synpunkter på detta förslag.

Avsnitt 1.5 – Förslag nr 22

Rikssarkivet instämmer i förslag nr 22 och välkomnar kommissionens initiativ för driftskompatibilitet och ömsesidigt erkännande av nationella bestämmelser för elektronisk identifiering och autentisering. Förslaget innebär att de offentliga nätbaserade tjänsterna kan komma att utnyttjas i större utsträckning över gränserna. Det kommer också att möjliggöra en likartad hantering av handlingar som inkommer via dessa tjänster, oavsett varifrån de har skickats.

Rikssarkivet tror att förslaget även kan underlätta en övergång från en pappersbaserad till en elektronisk dokument- och arkivhantering hos myndigheter och andra organisationer. Rikssarkivet vill emellertid samtidigt påpeka att en ökad mängd elektroniska handlingar innebär nya ställningstaganden i bevarande- och gallringsfrågor som myndigheterna måste ta hänsyn till.

Rikssarkivet uppfattar också att ett ökat användande och tillhandahållande av offentliga nätbaserade tjänster innebär att myndigheterna får ökad kontroll över inkommande elektroniska handlingars format, vilket är positivt ur bevarandesynpunkt. Rikssarkivet föreskriver om materiel och metoder för framställning av handlingar hos statliga myndigheter och motsvarande. Föreskrifterna gäller i första hand de handlingar som myndigheten själv upprättar. Men föreskrifterna ska även tillämpas på inkommande handlingar i

den mån myndigheten kan styra framställningen. I en e-tjänst som en myndighet tillhandahåller kan myndigheten ställa krav på vilka format inkommande elektroniska handlingar ska ha.¹ Svenska myndigheter kan på så sätt uppfylla Riksarkivets krav på bevarandeformat för elektroniska handlingar (RA-FS 2009:2)² redan vid framställningen, även om handlingen inkommer till myndigheten. Då det gäller elektroniskt underskrivna handlingar är bevarandeformat redan vid framställning en förutsättning för att handlingarna ska kunna läsas i sin helhet även på lång sikt. Ett olämpligt ursprungligt val av format innebär att den mottagande myndigheten kan tvingas till en konvertering av handlingen som medför att underskriften till största delen förlorar sin funktion.³

Riksarkivet är av den uppfattningen att handlingar bör bevaras i ursprungligt skick, det vill säga med det innehåll handlingarna hade när de inkom till eller upprättades vid myndigheten. Handlingsoffentligheten enligt 2 kap. i tryckfrihetsförordningen (TF) förutsätter att handlingar bevaras oförvanskade under den tid som de ska bevaras. Om handlingen i sig innehöll falska uppgifter då den inkom eller upprättades är däremot irrelevant ur arkivsynpunkt. Det är det ursprungliga skicket vid ankomsten eller upprättandet som ska bevaras.⁴ Riksarkivet bedömer att kommissionens förslag inte strider mot dessa principer.

Beslutande i detta ärende har varit riksarkivarien Björn Jordell. Närvarande vid ärendets slutgiltiga handläggning har även varit enhetschefen för enheten för utveckling och e-förvaltning Torbjörn Hörnfeldt samt arkivarien Anna-Kristina Andersson och arkivarien Teresia Ståhle, båda föredragande.

Björn Jordell

Anna-Kristina Andersson

Teresia Ståhle

---

¹ Se resonemang i *Elektroniskt underskrivna handlingar*, Riksarkivets rapport 2006:1, s. 34 f.

² *Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om tekniska krav för elektroniska handlingar (upptagningar för automatiserad behandling)*, RA-FS 2009:2.

³ *Elektroniskt underskrivna handlingar*, Riksarkivets rapport 2006:1, s. 15, 34 f.

⁴ Angående ursprungligt skick, se vidare *Ordning och reda bland allmänna handlingar*, SOU 2002:97 eller *Elektroniskt underskrivna handlingar*, Riksarkivets rapport 2006:1, s. 12 f, 31 ff.